

Załącznik
do uchwały Nr IV/20/15
Rady Gminy Sławoborze
z dnia 26 lutego 2015r

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych w Gminie Sławoborze
na 2015 rok**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Gminie Sławoborze na 2015 rok

Spis treści

Wstęp	3
Rozdział I Wprowadzenie do Programu	
1. Podstawa prawna	3
2. Picie alkoholu i związane z tym problemy	4
Rozdział II Cele Programu	
1. Cel główny	5
2. Cele szczegółowe	5 - 7
Rozdział III Baza materialna, organizacyjna i merytoryczna dla realizacji programu	7 -8
Rozdział IV Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	8
Rozdział V Postanowienia końcowe	8 -9

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Sławoborze na 2015 rok

Wstęp

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r., poz. 1356) nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego obowiązek „podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów z zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy” (Art. 1 ust. 1). Przedstawiony poniżej program działań gminy w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2015, precyzuje zadania z uwzględnieniem doświadczeń zdobytych w latach ubiegłych, w szczególności w zakresie:

- zwiększenia świadomości społecznej, poszerzenia wiedzy społeczności lokalnej na temat problemów związanych z nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- zwiększania dostępności wsparcia, pomocy i terapii dla osób nadużywających alkoholu, uzależnionych i ich rodzin,
- przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób uzależnionych i nadużywających alkoholu i ich rodzin.

ROZDZIAŁ I

Wprowadzenie do programu

1. Podstawa prawna

1.1 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Sławoborze, jest kontynuacją wielu działań zainicjowanych w latach poprzednich, został opracowany zgodnie z art. 4¹, ust 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r., poz. 1356).

Zgodnie z jej zapisem, (art. 4. ust.1.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- 6) Ustalanie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrola przestrzegania zasad obrotu tymi napojami;

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Sławoborze na 2015 rok

1.2 Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazuje źródła pozyskiwania środków finansowych na realizację w/w zadań. Środki te pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art. 11.1 ustawy). Opłata ta stanowi dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację w/w zadań.

1.3 Zgodnie z art. 18.2 cytowanej ustawy dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

2. Picie alkoholu i związane z tym problemy

Wśród różnych problemów społecznych w naszym kraju te związane z alkoholem są jednymi z trudniejszych do rozwiązania. Wynika to przede wszystkim z ich rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale i całe społeczeństwo. Szkód wyrządzonych przez alkohol nie przypisuje się wyłącznie alkoholikom i osobom pijącym alkohol, lecz całej populacji, bowiem na szkody związane z alkoholem narażony jest każdy. Alkohol jest przyczyną wielu różnorodnych problemów społecznych i zdrowotnych, których rozpowszechnienie jest ściśle związane z wielkością spożycia.

a) Problemy społeczne spowodowane alkoholem dotyczą:

- pijącej jednostki (m.in. bezrobocie, samobójstwa, skrócenie długości życia osób uzależnionych o 10-20 lat, zaburzenia rozwoju psychofizycznego i kariery edukacyjnej nastolatków, bezdomność i włóczęgostwo,)
- życia rodzinnego (m.in. kłótnie, przemoc, niechciane ciążę, demoralizacja, dewiacje seksualne, zubożenie, rozkład rodziny, zaburzenia emocjonalne i psychosomatyczne u dzieci i innych członków rodziny itp.),
- środowiska pracy (m.in. absencja - większa o ok. 30%, 30-70% spadek wydajności, pogorszenie jakości, 2-3 krotnie większa wypadkowość),
- naruszenia prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe (przestępczość - ok. 25% ogólnej liczby, prowadzenie pojazdów - ok. 20% wypadków, zachowania w miejscach publicznych m.in. agresja, wybryki pseudokibiców itp.)
- przestępstw i wykroczeń związanych z obrotem alkoholem (nielegalna produkcja, import, sprzedaż napojów alkoholowych, sprzedaż alkoholu nieletnim i nietrzeźwym, zabroniona prawem reklama, kryptoreklama).

b) Problemy zdrowotne dotyczą zarówno zdrowia fizycznego jak i psychicznego. Wśród nich istotną rolę odgrywa uzależnienie od alkoholu, które można określić jako stan psychiczny i fizyczny, wynikający ze współdziałania organizmu i alkoholu. Stan ten charakteryzuje się zmianami w zachowaniu i innymi następstwami, w tym zawsze przymusem (trudną do odparcia chęcią) ciągłego lub okresowego używania alkoholu po to, aby doświadczyć psychicznych efektów jego działania lub aby uniknąć przykrych objawów wynikających z jego braku.

Uzależnienie od alkoholu bliskiej osoby i związane z tym jej nieprawidłowe funkcjonowanie wywiera negatywny wpływ na pozostałych członków rodziny.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Sławoborze na 2015 rok

Dotkliwą konsekwencją życia w bliskiej relacji z osobą uzależnioną może być współuzależnienie. Jest to szkodliwy sposób przystosowania się, który utrudnia optymalne funkcjonowanie i znacząco ogranicza umiejętność realistycznej oceny sytuacji, tym samym możliwość rozwiązania problemów. Szczególnie trudna jest sytuacja dzieci wychowujących się w rodzinie z problemem alkoholowym. Dzieci te doświadczają wielu traumatycznych sytuacji, w tym przemocy ze strony rodziców. Doświadczanie przewlekłego stresu sprawia, że dzieci częściej chorują i są słabsze fizycznie. Mają też problemy z przystosowaniem się do środowiska zewnętrznego, czują się gorsze, bezwartościowe, nie potrafią zaufać i nawiązać satysfakcjonujących relacji z innymi. W rodzinie dysfunkcyjnej (z powodu picia alkoholu) brakuje prawidłowych wzorców, norm i systemu wartości, przekazywanych dzieciom w procesie ich wychowania.

ROZDZIAŁ II

Cele Programu

1. Cel główny

- a) Rozpoznawanie problemów alkoholowych na terenie gminy.
- b) Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych w tym szczególnie związanych z przemocą domową.
- c) Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie gminy.
- d) Kreowanie i propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia.

2. Cele szczegółowe

- 2.a) Zwiększenie dostępności do programów terapeutycznych, dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
- 2.b) Zapewnienie dostępu dzieciom i młodzieży do programów edukacyjnych, profilaktycznych oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez spożywania alkoholu.
- 2.c) budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwym postępowaniem osób nadużywających alkoholu i przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- 2.d) Organizowanie kampanii profilaktycznych i edukacyjnych spotkań.

Cel szczegółowy 2.a)

Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin

1. Wczesne rozpoznawanie i wczesna interwencja wobec nadmiernie pijących pacjentów podstawowej opieki zdrowotnej.
2. Przeprowadzenie rozmów z osobami uzależnionymi i motywowanie ich do podjęcia leczenia odwykowego.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Sławoborze na 2015 rok

3. Finansowanie konsultacji biegłych: psychologa i psychiatry orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
4. Udzielenia wsparcia psychologicznego osobom uzależnionym, kierowanie do Poradni Uzależnień osoby uzależnione i podejmujące leczenie odwykowe.
5. Wnioskowanie do sądów o zobowiązanie do leczenia odwykowego.
6. Zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych dla instytucji współdziałających: szkoły, GOPS, policja.
7. Przygotowanie i rozprowadzanie materiałów edukacyjnych, informacyjnych odnoszących się do problemów uzależnień wśród uzależnionych i współuzależnionych i zainteresowanych życiem w trzeźwości.
8. Finansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
9. Organizowanie i finansowanie lokalnych narad, seminariów i innych form spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji ludzi pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin.
10. Organizacja festynów, konkursów, pogadanek, spotkań związanych z profilaktyką uzależnień i bezpieczeństwem.

Cel szczegółowy 2. b)

Zapewnienie dostępu dzieciom i młodzieży do programów edukacyjnych, profilaktycznych oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu.

1. Realizacja programów profilaktycznych w szkołach podstawowych i gimnazjach.
2. Podejmowanie działań przeciwko uzależnieniom przez udział w kampaniach i programach.
3. Propagowanie alternatywnego spędzania wolnego czasu:

Dzień Babci i Dziadka, Dzień Wiosny, Dzień Dziecka, Andrzejkki, Mikołajki, Jasełka.

4. Organizacja czasu wolnego i finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz imprez towarzyszących (m.in.: rajdy, turnieje, wycieczki, zawody) dla dzieci i młodzieży.
5. Uczucie się i ćwiczenie zachowań asertywnych w sytuacjach związanych z alkoholem – nauczyciele ze szkół podstawowych i gimnazjów.
6. Przekazywanie przez nauczycieli informacji na spotkaniach z rodzicami, aby w swoich rodzinach propagowali zdrowy tryb życia.
7. Kreatywne formy edukacyjne dla młodzieży z profilaktyką przeciwuuzależnieniową – spektakle teatralne, spotkania z wybitnymi artystami.

Cel szczegółowy 2. c)

Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwym postępowaniem osób nadużywających alkoholu i przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Sławoborze na 2015 rok

1. Nadzór nad przestrzeganiem zasad prawnych służących kontroli działalności gospodarczej w zakresie obrotu napojami alkoholowymi w szczególności dotyczących sprzedaży alkoholu nieletnim, reklamowanie napojów alkoholowych, nielegalnego obrotu napojami alkoholowymi.
2. Wspieranie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe i środowiska wzajemnej pomocy, które ukierunkowane są na zapobieganie lub zmniejszanie szkód związanych z uzależnieniami.
3. Wspieranie działań zmierzających do ograniczenia i zapobiegania przestępczości i demoralizacji nieletnich oraz patologii społecznej.
4. Stała współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem – Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, Kuratorami Rodzinnymi, pedagogami szkolnymi, szkołami w celu podnoszenia skuteczności podejmowania działań.
5. Współpraca z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie oraz Poradnią Uzależnień w Świdwinie.

Cel szczegółowy 2.d)

Organizowanie kampanii profilaktycznych i edukacyjnych spotkań.

1. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej.
2. Wdrażanie programów profilaktyczno – interwencyjnych dla młodzieży upijającej się.

ROZDZIAŁ III

1. Baza materialna, organizacyjna i merytoryczna dla realizacji programu:

- 1.) Ewidencja wpływów za wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu.
- 2.) Wspieranie materialne dla podmiotów zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy.
- 3.) Analizowanie ofert programowo – szkoleniowych składanych przez instytucje, stowarzyszenia i osoby fizyczne.
- 4.) Korzystanie z ofert w zakresie otwartego leczenia odwykowego Poradni Leczenia Uzależnień w Świdwinie.
- 5.) Korzystanie z materiałów edukacyjnych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnika Wojewody, Fundacji, Stowarzyszeń i Organizacji zajmujących się problemem uzależnień od alkoholu oraz przemocą w rodzinie.

2. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SŁAWOBORZU

Środki z GKRPA w Sławoborzu w 2014 roku przeznaczone na następujące zadania:

1. Dofinansowano utrzymanie placówki Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej – Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Sławoborze na 2015 rok

i Współzależnienia w Stanominie, do którego są przewożeni mieszkańcy Gminy Sławoborze.

2. Dofinansowano terapię podtrzymującą dla 9 uzależnionych z Gminy Sławoborze.
3. Zatrudniono specjalistę ds. uzależnień, który przeprowadził 24 spotkania w 2014 roku z 146 osobami (w grupie jak i indywidualnie). Zatrudniono psychologa, prowadzono zajęcia edukacyjno-korygujące dla sprawców przemocy.
4. Dofinansowanie spektakli profilaktycznych i zakup pomocy dydaktycznych wspomagających przeciwdziałanie uzależnieniom (plansze edukacyjne).
5. Zorganizowanie konkursu dla dzieci „Żyj zdrowo kolorowo” – wydruk kalendarza na 2014 rok z pracami dzieci, zakup 3 aparatów fotograficznych + zestawów książek.
6. Dofinansowanie Dnia Dziecka w Sołectwach Gminy Sławoborze.
7. Zorganizowanie i sfinansowanie trzech szkoleń dla pracowników GOPS, szkół, zespołu interdyscyplinarnego, pielęgniarek – FASD, szkolenie dla zespołu interdyscyplinarnego, szkolenie dla sprzedawców alkoholu PEDAGO (ukryty klient).
8. Zakup pakietu materiałów (ulotki, plakaty, broszury) „Prawda o alkoholu”.
9. Dofinansowanie Zespołu tanecznego „Pasja” – zakup i uszycie ubiorów.
10. Dofinansowanie zabawy Mikołajkowej dla dzieci w Sołectwach Gminy Sławoborze.
11. Dofinansowanie licznych konkursów organizowanych w szkołach i przedszkolach, m.in. Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich, Dzień Ziemi, Wypadek to nie przypadek, Poszukiwanie szczęścia, Moje bajkowe święta, dofinansowanie wycieczek szkolnych, przejazdów sportowców.
12. Dofinansowanie zakupu drukarki dla Posterunku Policji w ramach współpracy.
13. Opłata diet członków komisji, wynagrodzenia osoby prowadzącej kancelarię, opłaty za przesyłki pocztowe.

ROZDZIAŁ IV

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Ustala się wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławoborzu w formie zryczałtowanej diety w kwocie 100,00zł (słownie: sto złotych) za:

- każdy udział w posiedzeniu komisji i prowadzenie rozmów motywacyjno – interwencyjnych z osobami mającymi problem alkoholowy,

- każdą kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

2. W razie zbiegu posiedzeń w jednym dniu, członkowie komisji otrzymują jedną dietę, bez względu na to w ilu posiedzeniach uczestniczą.

ROZDZIAŁ V

Postanowienia końcowe.

Środki finansowe na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pochodzą z budżetu Gminy z opłat z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

1. Dział 851 – Ochrona Zdrowia

2. Rozdział 85154 – Zwalczenie Alkoholizmu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Gminie Sławoborze na 2015 rok

Plan na 2015 rok wynosi 37.125,00złotych

Za koordynację realizacji zadań zawartych w niniejszym programie, merytorycznie odpowiada Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.